

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 12 maja 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, w sprawie z powództwa M. P. przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł., o zapłatę, zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 65.682 zł wraz z ustawowymi odsetkami:

a) od kwoty 32.988,60 zł (trzydzieści dwa tysiące dziewięćset osiemdziesiąt osiem złotych i sześćdziesiąt groszy) od 16 października 2013 roku do dnia zapłaty;

b) od kwoty 32.693,40 zł (trzydzieści dwa tysiące sześćset dziewięćdziesiąt trzy złote i czterdzieści groszy) od 27 października 2013 roku do dnia zapłaty

oraz kwotę 6.902 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Powyższe orzeczenie Sąd I instancji oparł na następujących ustaleniach faktycznych: w dniu 11 grudnia 2013 roku powód M. P. wniósł do Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. pozew o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym i zasądzenie kwoty 65.682.00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 32.988.60 zł od 16 października 2013 roku do dnia zapłaty oraz od kwoty 32.693,40 zł od 27 października 2013 roku do dnia zapłaty, stanowiącej cenę sprzedaży oleju napędowego (...) oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. Zarządzeniem z dnia 15 stycznia 2014 roku stwierdzono brak podstaw do wydania nakazu w postępowaniu nakazowym i skierowano sprawę do postępowania upominawczego. W dniu 29 lipca 2014 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym nakazał pozwanemu zapłatę kwoty opisanej w żądaniu pozwu. W dniu 21 marca 2014 roku pozwany wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty podnosząc, że kwestionuje powództwo w całości zarówno co do zasady jak i do wysokości. Pozwana spółka podniosła zarzut braku legitymacji procesowej czynnej po stronie powoda, gdyż zgodnie z umową factoringową wierzytelności powoda zostały przelane na rzecz (...) S.A. Powód M. P., prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...). pozostawał z pozwaną (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. w stałych stosunkach handlowych, w ramach których pozwana kupowała od powoda różne rzeczy w tym paliwa. Powód tankował samochody strony pozwanej, nieraz tankował nadwyżkę paliwa do zbiornika znajdującego się na placu budowy. Paliwo odbierane było bądź przez T. B. (prezesa zarządu (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł.) bądź przez jego żonę lub pracownika. W dniu 5 września 2013 roku powód sprzedał pozwaną 6.000 litrów oleju napędowego E. za cenę 32.988.60 zł płatną w terminie do 15 października 2013 roku. zaś 16 września 2013 roku tyleż samo oleju napędowego E. za cenę 32.693.40 zł płatną do dnia 26 października 2013 roku. Pozwana towar odebrała, zaś wystawione przez powoda faktury VAT dokumentujące sprzedaż wprowadziła do własnej ewidencji księgowej, rozliczając podatek od towarów i usług wyszczególniony w fakturach za wrzesień 2013 roku. Sprzedaż była objęta faktoringiem realizowanym przez (...) spółkę akcyjną w W.. W dniu 4 grudnia 2013 roku (...) S.A. wystawiła oświadczenie o dokonaniu cesji zwrotnej na rzecz powoda. Strona pozwana nie zapłaciła za towar w terminie, w związku z tym powód wezwał ją do zapłaty dochodzonych należności. Ustalając powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy nie dał wiary przedstawionemu przez pozwaną dokumentowi w postaci korekty deklaracji podatku od towarów i usług (...) -7. Przede wszystkim dokument ten nie został podpisany przez wystawcę, zatem nie korzysta z domniemania wynikającego z art. 245 k.p.c. Nadto dokument ten nie zawiera prezentaty przyjęcia przez organ, do którego jest kierowany, ani dowodu nadania do organu w urzędzie pocztowym. Wreszcie jego treść jest sprzeczna z uznanym za wiarygodny pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie - zeznaniami powoda, fakturami VAT, dokumentami WZ i udzieloną przez Dyrektora Pierwszego Urzędu Skarbowego Ł. informacją o wynikach doraźnej kontroli przeprowadzonej u pozwanej. W tak określonym stanie faktycznym Sąd I instancji uznał zasadność powództwa w całości. Wskazał, że pomiędzy stronami zwarta została umowa sprzedaży, zgodnie z którą powód zobowiązany był przenieść na pozwanego własność w postaci oleju napędowego i wydać go stronie pozwanej, co też uczynił, a pozwana obowiązana była do zapłaty ceny w ustalonym przez strony terminie, czemu uchybiła (art. 535 k.c.). W związku z powyższym powodowi przysługiwało względem strony pozwanej roszczenie o zapłatę ceny dochodzone w niniejszym postępowaniu. Rozstrzygnięcie o odsetkach ustawowych Sąd Rejonowy oparł na dyspozycji art. 481 § 1 i § 2 zd. 1 k.c.. wedle których to przepisów,

jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi; jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. Jako daty początkowe naliczania odsetek ustawowych za opóźnienie w niniejszej sprawie Sąd uznał:

a) 16 października 2013 roku co do wierzytelności z faktury VAT nr (...).

b) 27 października 2013 roku co do wierzytelności z faktury VAT (...).

Legitymacja czynna powoda wynikała z faktu dokonania przez cesjonariusza ((...) S.A.) cesji zwrotnej na cedenta (art. 509 § 1 i 2 k.c.). Cesja zwrotna została stwierdzona pismem, co czyni aż nadto zadość wymogowi wynikającemu z art. 511 k.c., bowiem w niniejszej sprawie wierzytelność będąca przedmiotem cesji nie wynikała z czynności dokonanej w formie pisemnej. O kosztach procesu w punkcie 2 wyroku Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 - 3 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r. poz. 490 z późn. zm.), zaliczając do kosztów procesu należnych stronie powodowej, jako wygranej, opłatę od pozwu w wysokości 3.285 zł, wynagrodzenie pełnomocnika w osobie radcy prawnego w wysokości 3.600 zł oraz opłatę skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł. W punkcie 3 wyroku Sąd Rejonowy, na podstawie art. 80 ust. 1 ustawy ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r. poz. 1025 z późn. zm.), nakazał wypłacić powodowi tytułem zwrotu opłaty nienależnej kwotę 3 zł. stanowiącą różnicę między opłatą uiszczoną przez powoda a opłatą należną w niniejszej sprawie.

Powyższe orzeczenie w całości apelacją zaskarżyła strona pozwana, która zarzucając rozstrzygnięciu:

1. obrazę prawa materialnego, tj.:

a) art. 509 § 1 i 2 k.c. poprzez jego błędną wykładnię prowadzącą do niewłaściwego zastosowania przez nietrafne przyjęcie, że powód skutecznie nabył od (...) S.A. określoną w pozwie wierzytelność w stosunku do pozwanej spółki, w sytuacji gdy powód nie przedstawił umowy cesji zwrotnej wierzytelności pomiędzy (...) S.A. a nim samym, zaś kopia oświadczenia z dnia 4 grudnia 2013 r. jako akt jednostronny nie może zostać zakwalifikowana jako umowa cesji, a ponadto oświadczenie to nie zostało podpisane przez osobę upoważnioną do reprezentowania (...) S.A., przez co ten dokument prywatny nie może stanowić o skuteczności umowy cesji, a która to okoliczność w ocenie pozwanej doprowadziła do niesłusznego uznania przez Sąd, że powodowi przysługuje legitymacja procesowa czynna w przedmiotowej sprawie,

b) art. 510 § 1 k.c. poprzez jego błędną wykładnię a przez to niewłaściwe zastosowanie, a polegające na uznaniu, że przelew wierzytelności pomiędzy (...) S.A. a powodem mógł dojść do skutku na podstawie jednostronnego oświadczenia (...) z dnia 4 grudnia 2013 r., podpisanego przez osobę nieupoważnioną do reprezentowania tej osoby prawnej,

c) art. 511 k.c. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że jednostronne oświadczenie (...) S.A. z dnia 4 grudnia 2013 r. uczyniło zadość wymogowi formy wskazanej w tym przepisie, w sytuacji gdy wierzytelność była stwierdzona pismem (załączone do pozwu kopie faktur VAT), a powód nie przedstawił pisemnej umowy przelewu wierzytelności,

2. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu I instancji z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego wskutek naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a tj.:

a) art. 232 k.p.c. poprzez przyjęcie, że powód udowodnił skuteczne nabycie wierzytelności przysługującej (...) S.A. w stosunku do pozwanej spółki, w sytuacji gdy powód nie przedstawił na tę okoliczność umowy przelewu wierzytelności określającej konkretną wierzytelność będącą przedmiotem przelewu, wraz z podpisami osób upoważnionych do reprezentowania stron umowy, ani żadnych innych dowodów potwierdzających tę okoliczność,

b) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez nieuzasadnioną odmowę dania wiary przedstawionemu przez pozwaną dokumentowi korekty VAT-7, w sytuacji gdy dokument ten został wygenerowany w formie elektronicznej i tą samą drogą złożony we właściwym organie podatkowym, a w związku z tym nie wymagał podpisu a treść deklaracji była zgodna z informacją Naczelnika US Ł. z dnia 6 lutego 2015 r.;

wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm prawem przepisanych za obie instancje.

Strona powodowa wniosła o oddalenie apelacji pozwanej jako bezzasadnej oraz o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja strony pozwanej podlegała oddaleniu jako bezzasadna. Strona pozwana podnosząc zarzuty w zakresie naruszeń prawa materialnego co do aspektu formalnego braku odpowiedzialności strony pozwanej wobec powoda nie posiadającego legitymacji czynnej w niniejszym postępowaniu nie zakwestionowała okoliczności faktycznych odnoszących się do faktu zawarcia i warunków umowy sprzedaży łączącej strony, której potwierdzeniem były faktury VAT przedstawione przez powoda. Jednocześnie Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął, że korekta faktury Vat, na którą powoływała się strona pozwana, nie mógł podlegać ocenie jako dowód w sprawie, w szczególności wobec braku podpisania tego dokumentu, przy jednoczesnym braku wykazania, że przedmiotowy dokument stanowił przedmiot kontroli skarbowej. Za niezasadne należało uznać zarzuty naruszenie prawa materialnego w zakresie skuteczności i prawidłowości formalnej przelewu wierzytelności na podstawie art. 509 i n. k.c. Podkreślić należy, że umowa przelewu wierzytelności nie wymagała dla swej skuteczności zgody dłużnika, nie było też obowiązku skutkującego nieważnością postępowania zachowania formy pisemnej dla dokonania tejże czynności prawnej.

Wobec powyższego mając na uwadze tę okoliczność, iż umowa przelewu kwestionowana przez stronę pozwaną, miała materialny charakter cesji zwrotnej, której skuteczność względem powoda nie została zakwestionowana przez cedenta, należało uznać prawidłowość rozstrzygnięcia Sądu I instancji, a w konsekwencji bezzasadność apelacji, która w tym przypadku podlegała oddaleniu na koszt skarżącego na podstawie art. 385 k.p.c. i art. 98 k.p.c.